

Virksomhed, udvikling og løn til kunstneren? ... uha nej, ikke i Statens Kunstfond.

Ikke alle kunstnere er skarpe til det med at drive virksomhed. Det ved de fleste. Det er også en af grundene til at kunstnere generelt har ringe erhvervsvilkår. Derfor er der tale om en ubetinget positiv udvikling, når kunstnerne i fællesskab gør noget ved det - tager skeen i egen hånd og etablerer deres egen kollektive virksomhed (KKArt), der kan håndtere den side af sagen. Det er positivt både for kunstnerne og for det samfund de skal virke i. Politikerne har da også udtalt i forbindelse med den nye lov om Statens Kunstfond, at det skal være muligt, at søge projektstøtte i KKArts regi - hvis det er kunstnerens ønske. Men ak. Det nye Projektstøtteudvalg for Billedkunst i Statens Kunstfond har nu vedtaget med sig selv, at man kun vil tildele produktionsstøtte til de udførende kunstnere *personligt*. Stik imod den politiske intention. Det er dybt uforståeligt og mangler enhver sober begrundelse.

Hvad var det lige der skete? Jo, i den tekst embedsværket "formulerede" og som politikerne lagde navn til - stod der et enkelt sted "ønsker" i stedet for "skal" og med henvisning til "armslængdeprincippet" mener man dermed, at et *juridisk spørgsmål*, der alene har med de overordnede politiske rammer at gøre, alligevel skal afgøres af et *kunstfagligt udvalg*. Om det skal være muligt at give produktionsstøtte til kunstnerens kollektive virksomhed (KKArt) eller ej, har intet med kunstfaglighed at gøre. Det er jura og af samme grund tør kunstnerne i udvalget naturligvis ikke gå imod embedsværket. Det er dybt selvmodsige, at Statens Kunstfond, der er sat i verden for at støtte kunsten og kunstnerne, direkte modarbejder kunstnerens ønske om at producere i regi af deres egen kollektive virksomhed. Alle andre praktiske fagfolk og jurister, der kender til forholdene giver udtryk for, at den kooperative virksomhedsform (som KKArt er), er en særdeles fornuftig måde, for kunstnere at indrette sig på rent erhvervmæssigt.

Det er utroligt, at man i Statens Kunstfond ikke kan se visionerne og mulighederne - men vælger nej-hatten, fordi man er fanget i sit eget mytologiske syn på "kunstneren" som det enlige gudsbenådede geni, der skal beåndede verden. Det er patetisk og siger meget om hvad det er for kræfter, der fanger kunstnerne i den fælde, der holder dem i amatørens skruestik. "Vi gør det jo ikke for pengenes skyld" - og dermed er det tabu at snakke om virksomhed, for ikke at tale om lønsomhed og da slet ikke om løn til kunstneren ... uha nej.

Man siger i sin begrundelse: "*Vi ønsker helt enkelt, at støtten til produktion af værker følger det kunstneriske ansvar*". Det lyder rigtig fint, men følger vi den logik, svarer det til, at direktøren, kuratoren eller inspektøren på de danske kunstmuseer - som jo har det kunstfaglige ansvar for de udstillinger de viser - for hvert projekt *personligt* skulle søge staten om "støtte" til deres projekter på museet. Hvis de fik "ja" til bevillingen, blev støtten tildelt dem som personlig indkomst. Så kunne de, når projektet var afsluttet og alle regninger betalt og deres personlige skatteregnskab gjort op, se om projektet gav overskud nok til, at de også kunne få lidt løn. Det lyder ikke rimeligt vel? - men det er altså den virkelighed man helt selvfølgelig, mener kunstnerne skal leve i. Det skal naturligvis laves om. Det kunstneriske ansvar ligger i sagens natur hos kunstneren og/eller i den kunstneriske virksomhed. Det er ikke Statens Kunstfonds opgave at diktere under hvilke legitime virksomhedsmæssige rammer kunstnerne etablerer deres produktion. Staten Kunstfond skal vurdere det kunstfaglige og så i øvrigt spille konstruktivt sammen med kunstnerne i den virkelighed de virker i, hvad enten det er enkeltvis, i foreningsregi eller i kooperativ virksomhedsform.

Jan Balling

Fmd.
Danske Billedkunstnere